Edustajakanne kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi HE 111/2022

Eduskunnan lakivaliokunta 11.11.2022 klo 9.15
AA Leena Kuhanen, Suomen Asianajajaliiton nimeämänä asiantuntijana

© Suomen Asianajajaliitto

Kanteiden erillinen käsittely

- Asianajajaliitto kannattaa varauksin hallituksen esitystä.
- Kielto- ja hyvityskanteiden yhdessä käsitteleminen olisi järkevää.
  - Edellyttäisi lainsäädännön laajempaa uudistusta, mutta toisi prosessiekonomisia säästöjä ja olisi asianosaisten oikeusturvan kannalta tarkoituksenmukaista.

Neuvotteluvelvollisuus

- Neuvotteluvelvollisuudessa tulisi ottaa huomioon myös prosessiekonomia ja sovinnollisuus.
- Asianajajaliitto ei täysin yhdy näkemykseen siitä, että neuvotteluvelvollisuus vaikeuttaisi järjestöjen edustajakannejärjestelmän käyttämistä.
- Järjestöiltä olisi kohtuullista edellyttää resurssien käyttämistä neuvotteluvelvollisuuden käyttämiseen. Järjestöt voisivat käyttää asiamiehinään asianajajia.

Kuluttajakanteiden ja kuluttajajärjestöjen rahoitus

- Riitarahoittaminen järkevää edustajakannemenettelyssä.
- Tarkkaan säätelyyn pyrittävä, kun riitarahoittamisen lainsäädännöllinen salliminen tapahtuu nyt ensimmäistä kertaa.
- Ehdotetut rajoitukset riitarahoituksen käyttämiseen ja tuomioistuimille annettaviin valtuuksiin epäkohtiin puuttumiseen, ovat perusteltuja, mutta osin puutteellisia ja tulkinnanvaraisia.

Opt in vai Opt out -menettely

- Opt out -menettelyssä ei ole aina ilmeistä, ketkä kuluttajat kuuluvat edustettujen kuluttajien ryhmään.
- Opt in -menettely on selkeämpi.
- On kohtuullista edellyttää järjestöiltä resurssien käyttämistä myös edustettujen kuluttajien ryhmän keräämiseen ja määrittelyyn.

Järjestön nimeäminen oikeutetuksi yksiköksi

- Asianajajaliiton näkemys on, että järjestön toimintaa tulisi pitää vakiintuneena vasta, kun järjestöllä on ollut julkista toimintaa vähintään 24–36 kuukautta.
- Ehdotettu sääntely ei vastaa siihen, miten oikeudenkäynnissä tulee menetellä, mikäli oikeusministeriö peruuttaa kesken edustajakannemenettelyn järjestön nimityksen oikeutetuksi yksiköksi sillä perusteella, ettei järjestö enää täytä nimeämiselle laissa asetettuja vaatimuksia.
- Ehdotettu sääntely mahdollistaa valitettavasti järjestön perustamisen esimerkiksi hyötymis- tai vahingoittamistarkoituksessa

SUOMEN ASIANAJAJALIITTO
DEFENSOR LEGIS
FINLANDS ADVOKATFÖRBUND